

O MONTARE SIMPLISTĂ

CASA EVANTAI de Marin Sorescu
 ● **TEATRUL „BULANDRA“** ● **Data**
 reprezentației: 9 iunie 1995 ● **Regia:**
 Theodor Cristian Popescu
 ● **Decorul:** Marius Alexandru
 Dumitrescu ● **Costumele:** Lia
 Manțoc ● **Distribuția:** Tora Vasilescu
 (Tinca), Petre Lupu (Vlad, cel
 propriu-zis), Mihai Cafrița
 (Vlăduleasa), Constantin Drăgănescu
 (Vlădulescu, Ciovărnache), Mariana
 Buruiană (Tinca I), Valeria Ogășanu
 (Tinca II), Mirela Dumitru (Daniela),
 Nicolae Stângaciu (Drincea).

Cu ani în urmă, pe scena Teatrului de Stat din Oradea, unde a fost reprezentată în premieră pe țară, în regia lui Sergiu Savin, **Casa evantai** condusesse la un spectacol destul de contorsionat, dar și destul de confuz, incitant însă prin haloul său de poeticitate, parcă supralicitat atunci de regizor, citirea piesei în cheie fantastă devenind precumpănitoare în acea montare. Acum, pe scena Teatrului „Bulandra“, deși, teoretic, sesizează corect originalitatea piesei în „glisarea“ planurilor ei (vezi caietul-program al spectacolului), tânărul regizor Theodor Cristian Popescu riscă să cadă în extrema cealaltă, realismul crud, cu destule tente vulgare chiar, fiind predominant. Se cam uită de unde s-a pornit, poate și datorită actorilor, care se simt probabil mai siguri în „pielea“

personajelor decât în proiecțiile onirice ale acestora. Se poate și-așa, dar reprezentația rezultată, părăsind treptat și definitiv poezia textului în favoarea unui comic nu o dată grosier, devine contrariantă în contextul exigențelor recunoscute – și, har Domnului, atâta vreme păstrate! – ale Teatrului „Bulandra“. În pauză, te uiți la fotografiile din foaier, îți reamintești marile spectacole de până mai ieri ale acestui teatru, inclusiv cele cu piese de Marin Sorescu, și mai că nu-ți vine să crezi că tot ceea ce se întâmplă acum pe scenă e dintr-o piesă de Sorescu, într-un spectacol de la „Bulandra“! „Excelează“, în această manieră de interpretare, scăpată adesea de sub control, Tora Vasilescu (Tinca) și Constantin Drăgănescu (Vlădulescu, Ciovărnache). Dar nici Mariana Buruiană (Tinca I) și Valeria Ogășanu (Tinca II) nu se dau în lături a se lua la întrecere pe o astfel de pistă. Se înțelege mai greu ce spun, dar poate că așa sunt dănele, mai „chinuite“. Petre Lupu (Vlad, cel propriu-zis) e singurul care încearcă să joace în registre diferite, dar până la urmă cedează și el, în „nota generală“ a spectacolului. E de mirare că Mihai Cafrița (Vlăduleasa) și Mirela Dumitru (Daniela) reușesc să fie, cel puțin deocamdată, ceva mai reținuți.

Cum n-am văzut alte montări ale tânărului regizor, îl așteptăm cu interes, data viitoare.

VICTOR PARHON

FARMEC LA JUMĂTATE

CARLO CONTRA CARLO de Paul Ioachim ● **TEATRUL ODEON** ● **Data**
 reprezentației: 30 martie 1995
 ● **Regia:** Horațiu Mălăele ● **Sceno-**
grafia: Constantin Ciubotariu
 ● **Costumele:** Diana Ioan ● **Distribu-**
ția: Horațiu Mălăele (Carlo

Goldoni), Florin Zamfirescu (Carlo Gozzi), Nicolae Urs (Anselmo), Gelu Nițu (Sacchi), Adriana Trandafir (Passalaqua), Iuliana Ciugulea, Dana Măgdici (Lucia), Virgil Andriescu (Marele Inchizitor), Nicolae N. Crețu (Vitalba), Mirela Dumitru (Bettina), Marian Lepădatu (Renato), Marian Ghenea (Mașinistul), Radu Panamarenco (Călugărul), Ionuț Pohariu (Un mim).

Comentând, cu altă ocazie, premiera absolută **Carlo contra Carlo**, scriam că, în compunerea piesei, Paul Ioachim s-a lăsat influențat de **Amadeus** a lui Peter Shaffer. La acea dată nu citisem încă textul dlui Ioachim. Între timp, mulțumită blândeii persuasiunii a autorului (oarecum nemulțumit de observația mea), am înlăturat lacuna, așa încât acum revin, în cunoștință de cauză, asupra afirmației: nu, **Carlo...** nu seamănă cu **Amadeus**. E drept, în ambele cazuri avem de a face cu un conflict între doi creatori din același „domeniu“ (în textul românesc e vorba despre dramaturgii Carlo Goldoni și Carlo Gozzi), în ambele cazuri unul dintre ei este simpatic, plin de viață și de idei (aici – Goldoni), iar celălalt, sever, mohorât și intrigant (în speță, firește, Gozzi), în ambele cazuri legătura dintre scene e asigurată de replicile, în **staccato**, ale unor mărunți „băgători de seamă“ (așa-numiții **venticelli** la Peter Shaffer, vânzătorii/cititorii de ziare la Paul Ioachim), în ambele cazuri în conflict intervine o forță ocultă și malefică (francmasoneria în piesa englezească, Inchiziția, în cea românească – deși, din câte știu eu, în Veneția secolului 18 această oficiu își pierduse considerabil din influența pe care o va fi avut altădată). Coincidențele se opresc (totuși) aici; diferențele dintre cele două texte sunt mult mai mari decât asemănările, probabil, întâmplătoare. Deosebirea cea mai importantă dintre cele multe care există este aceea că, în timp ce în **Amadeus** disputa dintre Mozart și Salieri reprezintă nu numai tema, ci și subiectul piesei, materia ei dramatică efectivă, în **Carlo...** „războiul“ protagoniștilor este mai degrabă evocat și invocat, aproape deloc pus în act în fața noastră. Asistăm,

PREMIERĂ ABSOLUTĂ

foto: Dan Predescu

Valeria Ogășanu, Tora Vasilescu și Mariana Buruiană în Casa evantai de Marin Sorescu la Teatrul „Bulandra“ (regia: Theodor Cristian Popescu)

Scenă din Carlo contra Carlo de Paul Ioachim la Teatrul Odeon (regia: Horațiu Mălăele)

CRUZIME ȘI COMPASIUNE

CUI I-E FRICĂ DE VIRGINIA WOOLF? de Edward Albee ● **TEATRUL NAȚIONAL „VASILE ALECSANDRI” DIN IAȘI** ● Data reprezentației: 8 iunie 1995 ● Regia: Silvia Ionescu ● Scenografia: Axenti Marfa ● Distribuția: Sergiu Tudose (George), Violeta Popescu (Martha), Adi Carauleanu (Nick), Catinca Tudose (Honey).

Debutul tinerei Silvia Ionescu (studentă în anul IV la ATF, clasa de regie a prof. Tudor Măărăscu și Mihai Manolescu) pe scena Naționalului ieșean stă sub semnul unei rigori asumate, al inteligenței și puterii de analiză. Demersul său regizoral nu cade pradă orgoliilor juvenile, ostentației și vânării de efecte cu orice preț, înaintând cu claritate pe linia descifrării atente a relațiilor complexe dintre personaje, a revelării adevărilor lăuntrice. Pentru debutul pe o scenă profesionistă prestigioasă, cum e cea ieșeană, ea și-a ales o piesă celebră din dramaturgia americană – **Cui i-e frică**

astfel, la reconstituirea – amuzantă, vicioasă și, fără îndoială, documentată istoric – a numeroase episoade din biografia lui Goldoni, intersecată de momente care ni-l arată pe celălalt Carlo înviindu-și tizul, denigrându-l veninos în auzul unui servitor imprudent admirativ și, până la urmă, „lucrându-l” perfid la Inchiziție. Diferendul care i-a opus în realitate pe cei doi – diferend cu substrat social, dar și ideologic, estetic – și ale cărui consecințe s-au răsfrânt asupra înfățișării înseși a teatrului italian din epocă rămâne, în piesă, exterior tramei, putând fi, cel mult, dedus; și asta, doar de către cei ce au dinainte cunoștință despre chestiune. Altminteri, **Carlo contra Carlo** este, cum spuneam, un text agreabil, cu tablouri de gen sprintare și cu unele personaje (servitorul Anselmo, „primadona” răsuflată Passalaqua, în parte Goldoni) bine modelate.

În calitatea sa de „capocomico” adulat de public, Horațiu Mălăele era, în principiu, nu numai interpretul ideal pentru rolul Goldoni, ci și un regizor foarte indicat pentru această comedie inspirată din lumea teatrului. În fapt, el se descurcă, în ambele ipostaze, onorabil; dar numai atât. Ca director de scenă, a părut ispitit să descopere în text tonuri

grave și sugestii reflexive pe care acesta nu le conținea și pe care nici nu-și propusese să le atingă; de aceea, probabil, acțiunea capătă o lentoare deloc prielnică și se desfășoară, în general, în penumbră (ecleraj insuficient nu înseamnă ecleraj rafinat), unele momente petrecându-se, în plus, în adâncimea scenei, prea departe de ochii și urechile spectatorului. Ca protagonist, Mălăele joacă, parcă, la jumătatea farmecului și talentului său. Deși dezavantajat de scurtimea și liniaritatea rolului, Florin Zamfirescu, în celălalt Carlo, îi dă o replică viguroasă, desenând, concentrat, un caracter pregnant. Evoluții demne de interes mai au Adriana Trandafir și Niculae Urs, precum și Ionuț Pohariu (care animă, cu pantomimă expresivă, un personaj inventat).

Carlo contra Carlo este una dintre foarte puținele piese care, bine primite la concursurile de dramaturgie unde au participat, izbutesc să ajungă și pe scenă; și încă în București! Faptul, în sine, e îmbucurător. Ne bucurăm, de aceea, pe măsură și... ce să facem?, așteptăm în continuare.

ALICE GEORGESCU

de Virginia Woolf? de Edward Albee –, excelent prilej de a-și încerca forțele și de a ținti, de la început, în sus. A pornit la drum cu o echipă bine sudată, alcătuită din doi actori cu multă experiență, profesioniști de clasă, Sergiu Tudose și Violeta Popescu, și din doi tineri, Adi Carauleanu și Catinca Tudose, talentați, consistenti. Bazându-se pe o distribuție bine gândită, Silvia Ionescu a construit un spectacol care îi pune în valoare pe actori, le dă „partea leului”, dovedind astfel o surprinzătoare maturitate și discernământ artistic. Aparenta ei cuminenție lasă să se întrevadă o natură echilibrată, o fire reflexivă, atrasă de explorarea subteranelor ființei, de descălcirea ghemului de iluzii, renunțări, mizerii, elanuri, lășități, aspirații, frustrări, egoism și generozitate, detectabile, în proporții variabile, în orice individ. În spectacolul său, disputa feroce dintre Martha și George, impudoria cu care aceștia își fac, în fața unor străini, un soi de harakiri moral, scoțând totul pe tarabă, are o desfășurare gradată, cu accente bine distribuite, chiar dacă uneori, pe mici intervale, tensiunea se mai descarcă.

Sergiu Tudose, în George, reușește portretul ratatului absolut, sensibil, retractil, realizând într-un dozaj subtil trecerile de la o stare la alta, de la umilință la revoltă, mereu credibil, „touchant”, în tentativa lui de recuperare a unui teritoriu pierdut, prin apel la luciditate. Teribila Martha, „furie”

modernă, dominată de impulsuri scăpate din frâu, e Violeta Popescu, actriță sigură pe sine, luându-și personajul în stăpânire într-un fel direct, lipsit de ocolișuri. Jocul ei e veridic, relația cu George e vie, prezentă, atât ura cât și compasiunea din compoziția complicității lor afectuoase fiind meșteșugit scoase la iveală (poate nu întâmplător această atroce poveste a cuplurilor care se devoră cu frenezie a fost excelent jucată, aproape întotdeauna, de actori soț și soție). Remarcabilă mi s-a părut și foarte tânăra Catinca Tudose (Honey), creionând plină de plomb o găscuțică americană de bani gata, ineptă, ascunzându-se de ea însăși în aburii alcoolului. Demonstrează maturitate profesională, prin siguranța jocului și finețea nuanțelor, Adi Carauleanu, în mărunțelul arivist universitar Nick.

Inspirat, cadrul scenografic – un interior sobru, elegant, „intelectual” și un exterior cu piscină „à l'américaine” – este creația Marfei Axenti. La Naționalul ieșean, **Cui i-e frică de Virginia Woolf?** este un spectacol, cum se zice, „solid”, o incisivă radiografie în infernul cuplului, care nu te poate lăsa indiferent pentru că spune mult și multe despre condiția umană, dezvăluind de niște admirabili actori și de o tânără regizoare cu ambiție și talent.

CARMEN MIHALACHE POPA